

Investigating the effect of Entrepreneurs' Characteristics on Financial Performance Considering the Mediating Role of Financial (Case Study: Managers of Startups in Mashhad City)

Amir Ghafourian Shagerdi *

Department of Accounting, Faculty of Administrative Sciences, Imam Reza International University, Mashhad, Iran. (Corresponding Author). Email: Amghafourian@yahoo.com

Omid Behboodi

Department of Management, Toos Institute of Higher Education, Mashhad, Iran. Email: drbehboodi@toos.ac.ir

Ghasem Sadeghi

Master of Business Administration, Faculty of Administrative Sciences, Imam Reza International University, Mashhad, Iran. Email: ghassemsadeghi@gmail.com

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article history :
Received 22 June 2025
Received in revised form 23 August 2025
Accepted 19 October 2025
Published online 16 June 2026

Keywords:
Competency, Financial Flexibility, Financial Knowledge, Financial Performance, Risk Tolerance.

Objective: This study aimed to examine the impact of entrepreneurs' characteristics on financial performance, considering the mediating role of financial flexibility.

Method: In terms of purpose, the research is applied, and in terms of data collection, it is a survey-descriptive study. The statistical population included managers of growing businesses located in the Khorasan Science and Technology Park in the Mashhad area, of whom 90 individuals were selected using the convenience sampling method. The research instrument consisted of a questionnaire with 21 items for the independent variable components, a questionnaire with 13 items for the mediating variable, and a questionnaire with 10 items for the dependent variable, all using a five-point Likert scale. The validity and reliability of the instruments were examined and confirmed in this study.

Findings: Data analysis was conducted using structural equation modeling (SEM) through SmartPLS software. The results indicated that the research hypotheses were supported.

Conclusion: Financial flexibility plays a mediating role in the effect of entrepreneurs' characteristics on financial performance. Furthermore, entrepreneurs' competency, financial knowledge, and risk tolerance significantly affect their financial flexibility.

Cite this article: Ghafourian Shagerdi, A., Behboodi, O., & Sadeghi, G. (2026). Investigating the effect of Entrepreneurs' Characteristics on Financial Performance Considering the Mediating Role of Financial (Case Study: Managers of Startups in Mashhad City). *Journal of Entrepreneurship and Innovation Research*, 5(1), 62-74.
<https://doi.org/10.22034/eir.2025.522852.1189>

Ethical Considerations: The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding: This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest: The authors declare no conflict of interest.

Publisher: Scientific Association of Entrepreneurship & Innovation in IRAN.

بررسی تاثیر ویژگی های کارآفرینان بر عملکرد مالی با توجه به نقش میانجی انعطاف پذیری مالی (مورد مطالعه: مدیران کسب و کارهای نوپا در سطح شهر مشهد)

امیر غفوریان شاگردی *

نویسنده مسئول، گروه حسابداری، دانشکده علوم اداری، دانشگاه بین المللی امام رضا (ع)، مشهد، ایران. رایانامه: Amghafourian@yahoo.com

امید بهبودی

گروه مدیریت، موسسه آموزش عالی توس، مشهد، ایران. رایانامه: drbehoodi@toos.ac.ir

قاسم صادقی

گروه مدیریت و کارآفرینی، دانشکده علوم اجتماعی، اقتصاد و حسابداری، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: ghassemsadeghi@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: این پژوهش بررسی تاثیر ویژگی های کارآفرینان بر عملکرد مالی با توجه به نقش میانجی انعطاف پذیری مالی بود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۲۷ تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۳/۲۶	روش: تحقیق از جهت هدف، کاربردی، از جهت جمع آوری داده ها پیمایشی-توصیفی بوده است. در این تحقیق جامعه آماری شامل مدیران کسب و کارهای درحال رشد، واقع در پارک علم و فناوری خراسان در حوزه مشهد بود که ۹۰ نفر به روش در دسترس بعنوان نمونه در مطالعه شرکت کردند. ابزار تحقیق برای مولفه های متغیر مستقل، پرسشنامه ای با ۲۱ گویه، برای متغیر میانجی، پرسشنامه ای با ۱۳ گویه و برای متغیر وابسته پرسشنامه ای با ۱۰ گویه در مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت بود که روایی و پایایی آن در این مطالعه مورد بررسی و تایید قرار گرفته است.
کلیدواژه ها: انعطاف پذیری مالی، تحمل ریسک، دانش مالی، شایستگی، عملکرد مالی	یافته ها: تحلیل داده ها با استفاده از روش مدلسازی معادلات ساختاری توسط نرم افزار SmartPLS انجام شد. نتایج نشان داد که فرضیات تحقیق مورد تایید بودند.
	نتیجه گیری: انعطاف پذیری مالی در تاثیر ویژگی های کارآفرینان بر عملکرد مالی نقش میانجی داشته و همچنین شایستگی، دانش مالی و تحمل ریسک کارآفرینان بر انعطاف پذیری مالی آنها تاثیرگذار است.
استناد: غفوریان شاگردی، امیر، بهبودی، امید و صادقی، قاسم (۱۴۰۵). بررسی تاثیر ویژگی های کارآفرینان بر عملکرد مالی با توجه به نقش میانجی انعطاف پذیری مالی (مورد مطالعه: مدیران کسب و کارهای نوپا در سطح شهر مشهد)، پژوهش های کارآفرینی و نوآوری. ۷۴-۶۲، (۱)۵.	
© نویسندگان.	https://doi.org/10.22034/eir.2025.522852.1189 ناشر: انجمن علمی کارآفرینی و نوآوری ایران.

۱. مقدمه

همواره در اکثر سازمان‌های جهان مدیران و رهبران سازمانی در پی ارتقا و بهبود عملکرد سازمانهای خویش می‌باشند (سلیمانی نیا و محمدیان، ۱۴۰۰). عملکرد مناسب کارآفرینان نیز به بهبود عملکرد نوآوری، برنامه‌های تجاری، رهبری موثر، مدیریت منابع و دانش و رفتار کارآفرینانه بستگی دارد (اینکین^۱، ۲۰۱۶). هم اکنون از مهم‌ترین مسئله‌های مالی در سازمان‌ها، عملکرد مالی سازمان‌ها می‌باشد. این امر که سازمان‌ها تا چه مقدار در زیاد نمودن منافع سهام داران خود کوشش نموده‌اند، بانک‌ها و موسسات مالی در دادن تسهیلات به سازمان‌ها چه مشخصه‌هایی را مورد توجه دارد، صاحبان سازمان‌ها در پاداش دادن به مدیران چه ویژگی‌هایی را مورد توجه داشته و در انتها با توجه اینکه مرجع‌های دولتی به ملزومات قانونی در ارتباط با شرکت‌ها به چه نکته‌ای توجه می‌کنند (محمودی، ۱۳۹۰). در این راستا، یک مطالعه عمیق در مورد ویژگی‌های کلیدی کارآفرینان برای نشان دادن تأثیر آنها بر عملکرد مالی ضروری تلقی شد؛ چرا که دانش مالی یک کارآفرین، سواد مالی در مورد کارآفرینی و مدیریت ریسک را برای بازدهی بالاتر فراهم می‌کند و با استفاده از شایستگی کارآفرینی، کارآفرینان توان تصمیم‌گیری را پیدا می‌کنند که نتیجه آن می‌تواند عملکرد مالی باشد (خان^۲ و همکاران، ۲۰۲۱).

کارآفرینان برای تجزیه و تحلیل ریسک‌ها و بازده سرمایه‌گذاری خود نیاز به دانش مالی کافی دارند. دانش مالی توانایی فرد برای به دست آوردن، درک و ارزیابی اطلاعات مربوطه برای تصمیم‌گیری با درک پیامدهایی است که ممکن است رخ دهد و برای داشتن دانش مالی باید مهارت‌های مالی را توسعه داده و استفاده از ابزارهای مالی را یاد گرفت. در کنار دانش مالی، عامل مهم دیگر شایستگی فرد است. شایستگی و تجربه فرد رویدادی است که در گذشته یا در حال حاضر تجربه، زندگی و احساس شده است (منافی^۳، ۲۰۲۱). همچنین محققان بینش کمتری نسبت به سواد مالی و تحمل ریسک بعنوان ویژگی‌های کارآفرینان دارند، اگرچه که نقشی اساسی در زندگی تجاری کارآفرینان دارند (آوایز^۴ و همکاران، ۲۰۲۱).

انعطاف‌پذیری مالی یکی از موضوعات اساسی در مدیریت مالی و سرمایه‌گذاری است که به بهبود عملکرد مدیران هنگام استفاده از فرصت‌های رشد منجر میشود و زمینه ورود شرکت به بازارهای سرمایه‌گذاری را فراهم می‌کند. به طور کلی هر واحد تجاری که از انعطاف‌پذیری مالی بیشتری برخوردار است، در مجموع با مخاطره کمتری روبرو می‌شود (چو^۵، ۲۰۱۵). ادبیات نظری نقش ویژگی‌های اجتماعی و جمعیت شناختی را در تأثیرگذاری بر انعطاف‌پذیری مالی مورد بررسی قرار داده‌اند. حمید^۶ و همکاران (۲۰۲۳)، بلیث حسین^۷ و همکاران (۲۰۱۹)، کاس‌هان^۸ و همکاران (۲۰۲۲)، سالیاناک^۹ و همکاران (۲۰۲۲) و لوساردی^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۱) دریافته‌اند که انعطاف‌پذیری مالی در جنسیت، سطح درآمد، سطح تحصیلات، وضعیت شغلی، مناطق زندگی، شهرنشینی، قومیت و تعداد افراد وابسته در خانواده متفاوت است.

بنابراین، این مطالعه برای پر کردن شکاف نظری در زمینه شرکت‌های نوپا در سطح شهر مشهد و نیز کمک به افزایش عملکرد مالی انجام می‌شود. چون اطلاعات ناکافی در مورد نقش‌های میانجی بهره‌های معنوی در پژوهش‌های گذشته در این مطالعه مرتفع شده است و ویژگی‌های نوآورانه به طور مستقیم با عملکرد مالی مرتبط شده است. ضمن اینکه مطالعات در مورد عملکرد استارت‌آپ‌ها کمتر انجام شده‌اند و در این زمینه هم در بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه شکاف‌هایی وجود دارد. از همین رو در این مطالعه به بررسی نقش میانجی انعطاف‌پذیری مالی در تأثیر ویژگی‌های کارآفرینان بر عملکرد مالی شرکت‌های نوپا در شهر مشهد پرداخته می‌شود تا ضمن کاستن از شکاف نظری موجود، در نهایت راهکارهایی برای بهبود عملکرد مالی از طریق ویژگی‌های کارآفرینان و انعطاف‌پذیری مالی آنها ارائه گردد چرا که شناسایی عوامل موثر بر عملکرد مالی در استارت‌آپ‌ها منجر به درک عمیق‌تری از ایده‌ای که دارند به آنها می‌دهد، کنترل مدیران این شرکت‌های نوپا را بر کسب و کارشان افزایش می‌دهد، تخصیص بودجه را هدفمندتر کرده و در پیش بینی مشکلات و ضعف‌های آسیب رسان به استارت‌آپ نیز موثر است.

1. Inkinen

2. Khan

3. Manafe

4. Awais

5. Chu

6. Hamid

7. Belayeth Hussain

8. Kass-Hanna

9. Salignac

10. Lusardi

۲. مروری بر مبانی نظری و پیشینه پژوهش

لوساردی و همکاران (۲۰۱۱) انعطاف‌پذیری مالی را به عنوان توانایی افراد برای جمع‌آوری وجوه اضطراری از منابع مختلف برای استفاده از آن در صورت نیاز، تعریف کرده‌اند. انعطاف‌پذیری مالی ابزاری برای کنترل ریسک‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کلان یک کشور است. از طرف دیگر، انعطاف‌پذیری مالی توانایی یک مؤسسه مالی برای کنترل ریسک‌های مربوطه خود است (قاسمی و همکاران، ۱۴۰۳). انعطاف‌پذیری مالی نقش مهمی در بازگشت به تعادل اولیه یا رسیدن به تعادل سطح بالاتر دارد و از این رو، سازگاری مثبت و موفق را در زندگی فراهم می‌کند. در سال‌های اخیر نیز مفهوم انعطاف‌پذیری در ادبیات مدیریت به کار رفته است. و یک بیان ساده از آن عبارت است از مقاومت در برابر شوک‌ها و فجایع گسترش یافته توأم با توانایی بازایی و بازگشت به شرایط اولیه می‌باشد. انعطاف‌پذیری در مفهوم شرکتی به معنی توانایی مقاومت در برابر بحران و آشفتگی‌ها است که در سال‌های اخیر به یک کلمه کلیدی تبدیل شده است، این مفهوم با فعالیت‌های راه‌اندازی و تاسیس، مدیریت ریسک و بحران و برنامه‌ریزی کسب و کار و مدیریت استراتژیک مرتبط است و به کسب و کارها کمک می‌کند که در هر شرایطی بتوانند به فعالیت ادامه دهند (سلاح و رزی و همکاران، ۱۴۰۳).

همه کارآفرینان موفق نیستند. ویژگی‌های مشخصی وجود دارد که کارآفرینی را موفق می‌کند. در زیر به چند مورد از آنها اشاره شده است: دانش مالی به عنوان توانایی ارزیابی و مدیریت مؤثر امور مالی شخصی به منظور تصمیم‌گیری‌های عاقلانه در جهت رسیدن به اهداف زندگی و دستیابی به وضعیت مالی خوب تعریف شده است (سلیمانی نیا و محمدیان، ۱۴۰۰). این دانش در نتیجه تجربه کاری و عمومی‌فرد، سطح تحصیلات، آموزش، محیط و غیره قرار داشته که این دانسته‌ها در تشخیص فرصت‌های کارآفرینانه موفق عمل می‌نمایند. در جهت استفاده از این نوع دانش، هر دو نوع دانش ضمنی و صریح نیاز است (ورای و یورک^۱، ۲۰۱۷). شروع هر سرمایه‌گذاری جدید مستلزم مقدار قابل توجهی ریسک شکست است. بنابراین، یک کارآفرین باید شجاع باشد و بتواند ارزیابی کند و ریسک کند، که این بخش ضروری یک کارآفرین است (واگنچوانز^۲، ۲۰۲۱). تحمل ریسک را معکوس ریسک‌گریزی تعریف می‌کنند. یک ویژگی ذهنی و یک استعداد ژنتیکی است که به افراد کمک می‌کند خطرات را در زمینه‌های مختلف بپذیرند (آقاسی و همکاران، ۱۳۹۵). شایستگی‌ها الگویی را ارائه می‌کنند که نشان دهنده عملکرد برتر فرد در شغل محوله است و فردی شایستگی حرفه‌ای دارد که از دانش، مهارت و توانایی لازم برای انجام شغل برخوردار باشد و بتواند مسائل و وظایف شغل را به طور مستقل و انعطاف‌پذیر انجام داده و توان و تمایل برنامه‌ریزی برای آینده حوزه کاری خود را داشته باشد (خواجه علی و عبدالهی، ۱۳۹۹). یک کارآفرین موفق باید دارای شایستگی‌هایی در زمینه‌های مختلفی همچون: مهارت‌های متنوع مدیریتی (فنی، انسانی و عالی)؛ مهارت‌های تصمیم‌گیری، مهارت‌های کارآفرینانه فردی (نوآوری، ریسک‌پذیری، تحول‌گرایی و...؛) مهارت‌های ارتباطی و غیره باشد (هند^۳ و همکاران، ۲۰۲۰).

عملکرد مالی نشان دهنده رشد شرکت از نظر فروش و سودآوری، وضعیت سهام و نرخ رشد سهام شرکت‌ها، حاشیه سود خالص و حاشیه سود عملیاتی و غیره است (هوانگ و همکاران، ۲۰۲۲). میزانی که سازمان به هدف‌های مالی سهام‌داران خود در راستای افزایش ثروت آنان کسب می‌کنند، را عملکرد مالی نامیده است (اسدی و همکاران، ۱۳۹۷). ارزیابی کامل از وضعیت کلی یک شرکت در دسته‌هایی مانند دارایی‌ها، بدهی‌ها، حقوق صاحبان سهام، هزینه‌ها، درآمد و سودآوری کلی را عملکرد مالی گویند. برای کاربران داخلی، عملکرد مالی برای تعیین رفاه و جایگاه شرکت‌های مربوطه، در میان سایر معیارها، بررسی می‌شود. برای کاربران خارجی، عملکرد مالی برای نشان دادن فرصت‌های سرمایه‌گذاری بالقوه و تعیین اینکه آیا یک شرکت ارزش آن را دارد، تجزیه و تحلیل می‌شود (یولاس و کسکین^۴، ۲۰۱۷). روش‌های زیادی برای اندازه‌گیری عملکرد مالی وجود دارد، اما همه اقدامات باید در مجموع انجام شوند. از اقلام خطی مانند درآمد حاصل از عملیات، درآمد عملیاتی یا جریان نقدی حاصل از عملیات و همچنین فروش کل واحدها می‌توان استفاده کرد. علاوه بر این، تحلیلگر یا سرمایه‌گذار ممکن است بخواهد به صورت‌های مالی عمیق‌تر نگاه کند و به دنبال نرخ رشد حاشیه یا هر گونه بدهی در حال کاهش باشد. روش‌های شش سیگما بر این جنبه تمرکز

1. Wry & York

2. Wagenschwanz

3. Hand

4. Ulas & Keskin

دارند (یلدیز، ۲۰۲۰). استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی با استفاده از معیارهای مختلف، عملکرد شرکت را ارزیابی می‌کنند. روش‌های متعددی برای ارزیابی عملکرد وجود دارد. بطور کلی می‌توان آن‌ها را به دو دسته مدل‌های حسابداری و مدل‌های اقتصادی تقسیم کرد (نبی‌زاده و نوبری، ۱۳۹۹).

قربانی و همکاران (۱۴۰۱) در یافتند که راهبردهای تدافعی برای انعطاف‌پذیری مالی عبارت بودند از بهره‌گیری از منابع مالی و تحقق بودجه شهرداری برای فعالیتهای اقتصادی خاص، تقویت کمک‌های نقدی وام‌های کوچک و تضمین وام برای انعطاف‌پذیری تقویت بنیان در آمد و توانایی اقتصادی خانوارها و کاهش هزینه‌ها و توجه مدیران و برنامه ریزان شهری به سیاست‌های اقتصادی مولد. رحیمی و همکاران (۱۴۰۱) در مطالعه خود دریافتند که سرمایه اجتماعی داخلی بانقش میانجی‌گری نوآوری در خدمات و قدرت ریسک و تجدید استراتژی بر عملکرد مالی سازمان تاثیر مثبت و معناداری دارد. سرمایه اجتماعی خارجی بانقش میانجی‌گری نوآوری در خدمات و قدرت ریسک و تجدید استراتژی بر عملکرد مالی سازمان تاثیر مثبت و معناداری دارد. بنابراین سرمایه اجتماعی بر عملکرد مالی با نقش میانجی‌گری فعالیت‌های کارآفرینانه تاثیر مثبت و معناداری دارد. تفتیان و میرجلیلی (۱۴۰۰) نشان دادند بین جنسیت و دانش مالی و عوامل مربوط به آن و همچنین بین سطح تحصیلات با توانایی مالی و برنامه‌ریزی بازنشستگی ارتباط وجود دارد. سلیمانی‌نیا و محمدیان (۱۴۰۰) در مطالعه خود به بررسی نقش سواد مالی در عملکرد سازمانی پرداخته و دریافتند سواد مالی کارکنان بر عملکرد سازمانی تاثیر بسزایی دارد. شیرکوند و همکاران (۱۳۹۹) دریافتند که ۹ عامل شامل ویژگی‌های شخصیتی و توانایی‌های شخصی کارآفرین، حمایت‌های قانونی، وضعیت حکمرانی دولت، عمق بازار سرمایه، ابزارهای تأمین مالی، ویژگی‌های فعالیت کارآفرینی، فضای کسب‌وکار و روابط اکوسیستم تأمین مالی در دسترسی کارآفرینان به منابع مالی معنی‌دار بوده‌اند. عباسی و برزگر (۱۳۹۸) در مطالعه خود نشان دادند هویت سازمانی در رابطه بین رهبری معنوی با عملکرد سازمانی نقش میانجی‌گری دارد. کرد و مکوندی (۱۳۹۷) نیز دریافتند رفتار شهروندی در تاثیر تعهد و شایستگی‌های فردی بر عملکرد کارکنان نقش میانجی دارد.

چن و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند افزایش سواد مالی به طور قابل توجهی شکندگی مالی خانوارها را کاهش می‌دهد. حمید و همکاران (۲۰۲۳) دریافتند دانش مالی بیشتر با احتمال انعطاف‌پذیری مالی بیشتر مرتبط است. شمول مالی بیشتر از نظر داشتن حساب‌های بانکی بیشتر و نگهداری محصولات مالی بیشتر با احتمال انعطاف‌پذیری مالی مرتبط است. همچنین انعطاف‌پذیری مالی در برخی ویژگی‌های اجتماعی و جمعیتی مانند تحصیلات، نژاد، منطقه زندگی، جنسیت و سن متفاوت است. یائو و دا^۲ (۲۰۲۲) در مطالعه خود نشان دادند قصد کارآفرینی، بهزیستی مالی و هوش مالی بر عملکرد مالی تاثیرگذار است. خان و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه خود به بررسی نقش میانجی‌کانون کنترل و معنویت در تاثیر ویژگی‌های کارآفرینان و عملکرد مالی پرداخته و نشان دادند کانون کنترل و معنویت در تاثیر ویژگی‌های کارآفرینان (دانش مالی، شایستگی، تحمل ریسک) و عملکرد مالی نقش میانجی داشته و بهره عاطفی این رابطه را تعدیل می‌کند. منافی (۲۰۲۱) در بررسی اثر دانش مالی، تجربه مالی و هوش معنوی بر رفتار سرمایه‌گذاری دریافتند ویژگی‌های کارکنان شامل دانش مالی، تجربه مالی و هوش معنوی بر رفتار سرمایه‌گذاری کارکنان تاثیر معناداری دارد. همچنین آوایز و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه خود نشان دادند دانش مالی و تحمل ریسک مالی بر عملکرد مالی تاثیر معنادار دارد و معنویت این رابطه را تعدیل می‌کند.

۳. روش‌شناسی

تحقیق حاضر از لحاظ هدف، تحقیق کاربردی تلقی می‌شود و از نظر شیوه‌ی گردآوری داده‌ها پیمایشی-توصیفی است؛ جامعه آماری تحقیق حاضر شامل مدیران کسب و کارهای نوپا (کسب و کارهای در مرحله رشد)، واقع در پارک علم و فناوری خراسان در حوزه مشهد می‌باشد که تعداد آنها ۱۱۸ واحد بود؛ مدیران عامل از هر شرکت به شیوه‌ی در دسترس بعنوان نمونه در تحقیق شرکت نمودند (یک نفر بعنوان جامعه آماری از هر شرکت). لذا برحسب جدول مورگان، حجم نمونه ۹۰ نفر تعیین شد.

1. Yildiz

2. Yao & Da

ابزار استفاده شده در این تحقیق برای متغیر دانش مالی، شایستگی، تحمل ریسک از خان و همکاران (۲۰۲۱) اقتباس شده است. این سه متغیر به عنوان متغیرهای مستقل، از طریق گویه‌های پرسشنامه استاندارد خان و همکاران (۲۰۲۱) سنجیده شد که بعنوان مثال دانش مالی با ۴ گویه ابعادی نظیر تهیه صورت‌های مالی، بررسی ماهیانه صورت‌های مالی توسط مدیریت و درک آنها از نسبت سود ناخالص شرکت و سهم آن در سود کلی را پوشش می‌دهد. شایستگی با ۸ گویه ابعادی مانند شناسایی و تحلیل درست نظر مشتریان، ایجاد روابط بلندمدت مبتنی بر اعتماد و دادن انگیزه به کارکنان را پوشش می‌دهد؛ همچنین تحمل ریسک با ۲ گویه مشتمل بر پذیرش ریسک نوسانات بالا برای ایجاد بازده و سود بیشتر و نیز پذیرفتن ریسک ضررهای کوتاه مدت برای رسیدن به بازدهی سود بلند مدت می‌باشد. پرسشنامه خان و همکاران (۲۰۲۱) که در مطالعه صادقی و همکاران (۱۴۰۲) نیز استفاده شده است، به عنوان پراکسی استفاده گردید. دلیل انتخاب این ابزار، اعتبار علمی و تایید روایی و پایایی آن در مطالعات پیشین برای سنجش دقیق مفاهیم مذکور است.

برای انعطاف‌پذیری مالی از پرسشنامه حمید و همکاران (۲۰۲۳) با ۱۳ گویه و ابعادی نظیر داشتن کنترل پولی، مدیریت کمبود مالی، توجه به هزینه‌ها و برنامه‌ریزی مالی را پوشش می‌دهد. پرسشنامه حمید و همکاران (۲۰۲۳) که در مطالعه نیک بخت و آذربهرمان (۱۴۰۳) نیز استفاده شده است، به عنوان پراکسی استفاده گردید. دلیل انتخاب این ابزار، اعتبار علمی و تایید روایی و پایایی آن در مطالعات پیشین برای سنجش دقیق مفاهیم مذکور است. همچنین برای متغیر عملکرد مالی از پرسشنامه هوانگ و همکاران (۲۰۲۲) با ۱۰ گویه و ابعادی مانند رشد فروش، سهم بازار، افزایش رضایت مشتریان و نرخ رشد سهام را پوشش می‌دهد. پرسشنامه هوانگ و همکاران (۲۰۲۲) که در مطالعه صادقی و همکاران (۱۴۰۲) نیز استفاده شده است، به عنوان پراکسی استفاده گردید. دلیل انتخاب این ابزار، اعتبار علمی و تایید روایی و پایایی آن در مطالعات پیشین برای سنجش دقیق مفاهیم مذکور است. همگی در مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت اقتباس گردید. روایی صوری در این تحقیق با کمک گفتن از نقطه نظرهای خبرگان بررسی شده است. به این معنا که محقق پرسشنامه ای که ترجمه گردیده را در اختیار آنان بگذارد و آنان نیز سوال‌ها را به لحاظ محتوایی و ظاهری بررسی می‌نماید و ابهام‌ها و کژتابی سوالات پرسشنامه را بررسی و اصلاح نمودند. در راستای بررسی روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد و در صورتی که مقدار بار عاملی برای گویه‌ای کمتر از ± 0.5 باشد گویه مورد نظر از فرآیند تحلیل حذف می‌شود. برای پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که برای دانش مالی 0.722 ، تحمل ریسک 0.766 ، شایستگی، 0.898 ، انعطاف‌پذیری، 0.927 و عملکرد مالی 0.909 بدست آمد. سپس داده‌های جمع‌آوری شده به صورت جداول آمار توصیفی و نمودارهای مربوطه در نرم افزار SPSS.24 ارائه شده و در مرحله دوم که تجزیه و تحلیل استنباطی است، با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری در نرم افزار SmartPLS3 فرضیات تحقیق مورد آزمون قرار گرفتند.

۴. یافته‌ها

آمار توصیفی جنسیت نشان داد بیش‌ترین تعداد پاسخ‌دهندگان مردان هستند که $75/6$ درصد از جمعیت پاسخ‌دهندگان را تشکیل داده‌اند. درصد زنانی که در پاسخ‌گویی شرکت داشته‌اند نیز $24/4$ درصد بوده است. به لحاظ سنی مشخص شد 20 درصد بین 20 تا 30 سال، $58/9$ درصد بین 31 تا 40 سال، $13/3$ درصد بین 41 تا 50 سال و $7/8$ درصد بیشتر از 50 سال سن داشتند. از جهت تحصیلات نیز $4/4$ درصد دارای تحصیلات دیپلم و پایین‌تر، $1/1$ درصد فوق دیپلم، $32/2$ درصد کارشناسی، $38/9$ درصد کارشناسی ارشد و $23/3$ درصد دکترا بوده‌اند. بررسی سابقه کاری نشان داد $63/3$ درصد کمتر از 5 سال و $36/7$ درصد بین 6 تا 10 سال سابقه کسب و کار داشته‌اند. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش مانند میانگین، مینیمم، ماکزیمم، مد، انحراف معیار و واریانس در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. توصیف نمودن متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	مینیمم	ماکزیمم	مد	انحراف معیار	واریانس
انعطاف‌پذیری مالی	۳/۷۰۰	۲/۰۸	۵/۰۰	۵/۰۰	۰/۷۲۶	۰/۵۲۷
تحمل ریسک	۳/۶۵۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۵/۰۰	۱/۱۱۷	۱/۲۵۰
دانش مالی	۳/۷۵۲	۱/۵۰	۵/۰۰	۴/۰۰	۰/۷۰۶	۰/۴۹۹
شایستگی	۳/۶۷۹	۱/۰۰	۵/۰۰	۵/۰۰	۰/۸۱۳	۰/۶۶۲
عملکرد مالی	۳/۹۵۵	۱/۷۰	۵/۰۰	۵/۰۰	۰/۸۱۷	۰/۶۶۹

برای بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد. اگر داده‌ها دارای توزیع نرمال باشند امکان استفاده از آزمون‌های پارامتریک وجود دارد و در غیر این صورت باید از آزمون ناپارامتریک استفاده شود. برای برقراری این شرط باید سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۰۵ باشد.

جدول ۲. بررسی نرمال بودن متغیرها

	انعطاف‌پذیری مالی	تحمل ریسک	دانش مالی	شایستگی	عملکرد مالی
Z	۰/۱۰۸	۰/۱۹۸	۰/۱۴۱	۰/۱۱۳	۰/۲۱۰
سطح معنی‌داری (Sig)	۰/۰۱۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
نتیجه	غیرنرمال	غیرنرمال	غیرنرمال	غیرنرمال	غیرنرمال

با بررسی سطح معنی‌داری متغیرها و کل سوالات، می‌توان گفت که توزیع داده‌های مربوط به هریک از متغیرها با توزیع نرمال متفاوت است (سطح معنی‌داری از ۰/۰۵ کمتر است). با توجه به غیر نرمال بودن داده‌ها از نرم‌افزار پیل‌آل اس ۳ برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. در جدول ۳، مقادیر میانگین واریانس استخراج شده برای هر متغیر آورده شده است. بر اساس نتایج حاصل، به این علت که تمامی مقادیر میانگین واریانس استخراج شده از ۰/۵ بیش‌تر است از روایی هم‌گرایی خوبی برخوردارند.

جدول ۳. میانگین واریانس استخراج شده

متغیر	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)
انعطاف‌پذیری مالی	۰/۵۳۶
تحمل ریسک	۰/۸۰۲
دانش مالی	۰/۵۳۹
شایستگی	۰/۵۸۳
عملکرد مالی	۰/۵۳۷

نتایج مربوط به روایی واگرا در جدول ۴، آورده شده است. اعداد روی قطر اصلی از تمام اعداد در سطر و ستون خود بیشتر هستند، لذا می‌توان گفت روایی واگرا برقرار است.

جدول ۴. روایی واگرا (روش فورنل و لارکر)

	انعطاف‌پذیری مالی	تحمل ریسک	دانش مالی	شایستگی	عملکرد مالی
انعطاف‌پذیری مالی	۰/۷۳۲				
تحمل ریسک	۰/۴۱۰	۰/۸۹۶			
دانش مالی	۰/۷۰۱	۰/۲۹۹	۰/۷۲۸		
شایستگی	۰/۶۸۶	۰/۲۶۸	۰/۵۵۰	۰/۷۶۳	
عملکرد مالی	۰/۳۸۹	۰/۳۱۹	۰/۲۹۳	۰/۲۹۸	۰/۷۳۳

زمانی که بار عاملی هر کدام از متغیرهای مشاهده پذیر حداقل مقدار ۰/۵ را داشته باشند، بارعاملی قابل قبول خواهد بود. بارهای عاملی در جدول ۵، آورده شده است. تمامی بارهای عاملی متغیرها بالاتر از ۰/۵ بوده و از روایی مناسبی برخوردار است.

جدول ۵. تحلیل عاملی تأییدی

بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه
۰/۷۰۴	Q ₃₁	۰/۷۰۱	Q ₂₁	۰/۷۸۱	Q ₁₁	۰/۶۸۹	Q ₁
۰/۷۷۶	Q ₃₂	۰/۸۰۹	Q ₂₂	۰/۷۲۰	Q ₁₂	۰/۷۴۵	Q ₂
۰/۷۵۰	Q ₃₃	۰/۷۹۶	Q ₂₃	۰/۷۵۷	Q ₁₃	۰/۶۸۴	Q ₃
۰/۶۹۸	Q ₃₄	۰/۷۳۸	Q ₂₄	۰/۷۲۵	Q ₁₄	۰/۷۸۸	Q ₄
۰/۷۴۹	Q ₃₅	۰/۶۷۶	Q ₂₅	۰/۷۳۳	Q ₁₅	۰/۹۴۴	Q ₅
۰/۶۸۶	Q ₃₆	۰/۷۹۳	Q ₂₆	۰/۷۳۳	Q ₁₆	۰/۸۴۴	Q ₆
۰/۶۵۳	Q ₃₇	۰/۸۰۲	Q ₂₇	۰/۷۳۹	Q ₁₇	۰/۷۳۷	Q ₇
		۰/۷۹۷	Q ₂₈	۰/۵۶۳	Q ₁₈	۰/۷۴۷	Q ₈
		۰/۸۱۷	Q ₂₉	۰/۶۱۴	Q ₁₉	۰/۸۳۴	Q ₉
		۰/۶۷۶	Q ₃₀	۰/۷۷۲	Q ₂₀	۰/۶۸۹	Q ₁₀

برای بررسی برازش مدل کلی از معیاری به نام نکویی برازش (GOF) استفاده می‌شود. این معیار با استفاده از مجذور حاصل ضرب میانگین AVE و R² قابل محاسبه است. بر همین اساس خواهیم داشت:

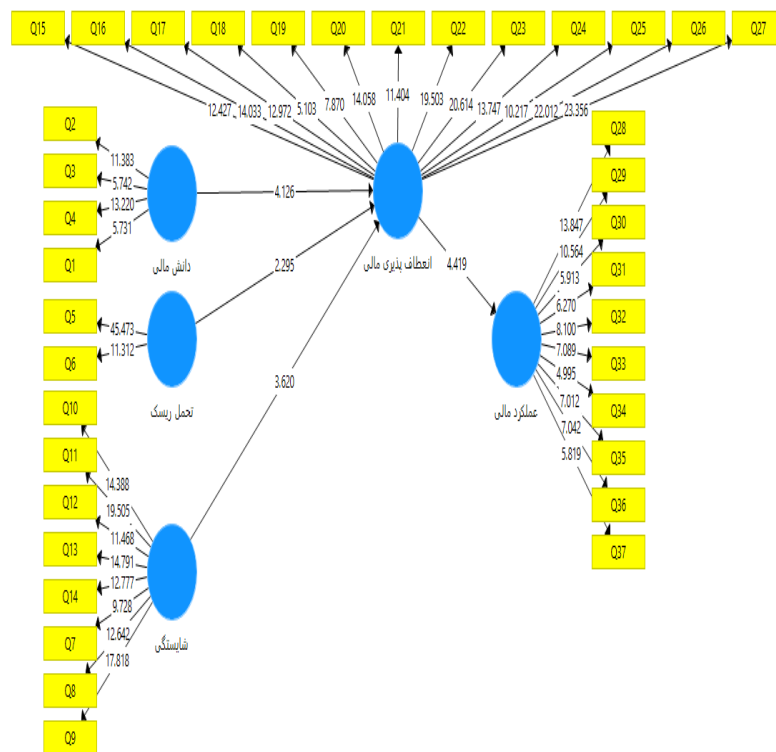
$$R^2 \text{Average} \times AVE \text{Average} = ۰/۲۳۸$$

$$\sqrt{R^2 \text{Average} \times AVE \text{Average}} = ۰/۴۸۷$$

با توجه به سه مقدار ۰/۳۶، ۰/۲۵، ۰/۰۱ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است و حصول مقدار ۰/۴۸۷ برای GOF، نشان از برازش قوی مدل دارد.

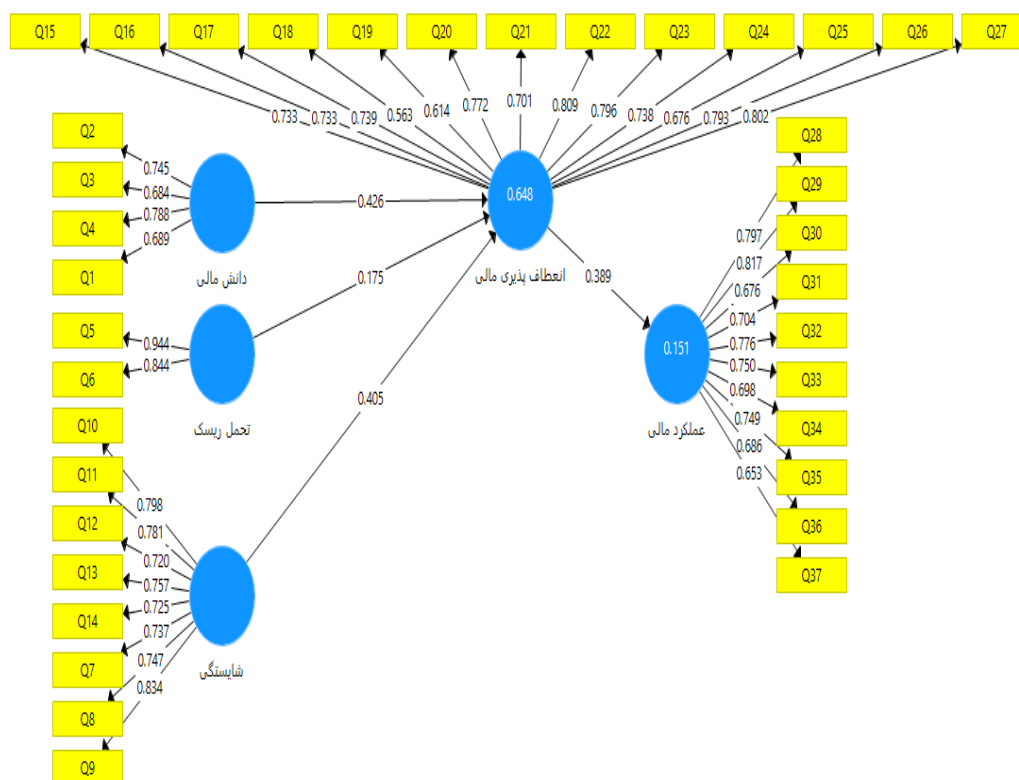
۴.۱.۴ آمار استنباطی

شکل ۱ مقدار آماره‌ی تی را نشان می‌دهد. اساس رد یا تأیید فرضیه‌ها بر این شکل در سطح اطمینان ۹۵ درصد صورت خواهد گرفت.

شکل ۱. معناداری ضرایب مسیر (آماره‌ی t)

شکل ۲، ضرایب مسیر ساختاری را نشان داده است. ضرایب مسیر مثبت (بتای مثبت) نشان دهنده‌ی روابط مستقیم بین متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زا می‌باشد. در مقابل ضرایب مسیر منفی (بتای منفی) نشان دهنده‌ی روابط معکوس بین متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زا می‌باشد (سیدعباس‌زاده و همکاران، ۱۳۹۳). ضرایب تخمین استاندارد، نشان دهنده‌ی میزان تأثیر هر متغیر بر متغیر دیگر را نشان می‌دهد.

شکل ۲. ضرایب مسیر ساختاری

خلاصه‌ی نتیجه‌ی آزمون فرضیه‌ها بر طبق اعداد حاصله در شکل ۱ و ۲، در جدول ۶ آورده شده است.

جدول ۶. نتیجه‌ی آزمون فرضیه‌ها

ردیف	فرضیه‌ها	آماره t	ضریب مسیر	سطح اطمینان	نتایج
۱	ویژگی‌های کارآفرینان ← انعطاف‌پذیری مالی ← عملکرد مالی	۳/۸۱۰	۰/۳۰۵	۹۵٪	تأیید
۲	دانش مالی ← انعطاف‌پذیری مالی	۴/۱۲۶	۰/۴۲۶	۹۵٪	تأیید
۳	تحمل ریسک ← انعطاف‌پذیری مالی	۲/۲۹۵	۰/۱۷۵	۹۵٪	تأیید
۴	شایستگی ← انعطاف‌پذیری مالی	۳/۶۲۰	۰/۴۰۵	۹۵٪	تأیید
۵	انعطاف‌پذیری مالی ← عملکرد مالی	۴/۴۱۹	۰/۳۸۹	۹۵٪	تأیید

در اسمارت پی ال اس ۳ از تکنیک بوت استرپینگ برای بررسی اثرات میانجی استفاده شده است. براساس اطلاعات ارائه شده در شکل ۱ و ۲ و جدول ۶ می‌توان اینگونه توضیح داد که ضریب اثر ویژگی‌های کارآفرینان بر عملکرد مالی با توجه به معنویت ۰/۳۰۵ می‌باشد. در این اثر ضریب معناداری ۳/۸۱۰ حاصل شده است و به علت اینکه این عدد از ۱/۹۶ بیشتر می‌باشد می‌توان بیان نمود که در سطح اطمینان ۹۵ درصد، مشخصه‌های کارآفرینان بر عملکرد مالی از راه انعطاف‌پذیری مالی اثر معناداری دارد. بنابراین فرضیه‌ی اصلی پژوهش تأیید می‌گردد. همچنین ضریب اثر دانش مالی کارآفرینان بر انعطاف‌پذیری مالی ۰/۴۲۶ و مطابق

شکل ۲ که نشان دهنده ضرایب معناداری است میزان آماره‌ی تی ۴/۱۲۶ حاصل شده و به این دلیل که مقدر آن از ۱/۹۶ بیش‌تر می‌باشد می‌توان بیان نمود که دانش مالی کارآفرینان بر انعطاف‌پذیری مالی در سطح اطمینان ۹۵ درصد اثر معناداری دارد. ضریب اثر تحمل ریسک کارآفرینان بر انعطاف‌پذیری مالی ۰/۱۷۵ و مطابق شکل ۲ که نشان دهنده‌ی ضرایب معناداری است میزان آماره‌ی تی ۲/۲۹۵ حاصل شده و به این دلیل که مقدر آن از ۱/۹۶ بیش‌تر می‌باشد می‌توان بیان نمود که تحمل ریسک کارآفرینان بر انعطاف‌پذیری مالی در سطح اطمینان ۹۵ درصد اثر معناداری دارد. ضریب اثر شایستگی کارآفرینان بر انعطاف‌پذیری مالی ۰/۴۰۵ و مطابق شکل ۲ که نشان دهنده‌ی ضرایب معناداری است میزان آماره‌ی تی ۳/۶۲۰ حاصل شده و به این دلیل که مقدر آن از ۱/۹۶ بیش‌تر می‌باشد می‌توان بیان نمود که اثر معناداری دارد. ضریب اثر انعطاف‌پذیری مالی کارآفرینان بر عملکرد مالی ۰/۳۸۹ و مطابق شکل ۲ که نشان دهنده‌ی ضرایب معناداری است میزان آماره‌ی تی ۴/۴۱۹ حاصل شده و به این دلیل که مقدر آن از ۱/۹۶ بیش‌تر می‌باشد می‌توان بیان نمود که انعطاف‌پذیری مالی کارآفرینان بر عملکرد مالی در سطح اطمینان ۹۵ درصد اثر معناداری دارد.

۵. نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات:

با توجه به نتایج حاصل از تکنیک بوت استرپینگ برای بررسی اثرات میانجی در نرم افزار پی ال اس مشخص شد ویژگی‌های کارآفرینان بر عملکرد مالی از طریق انعطاف‌پذیری مالی تاثیر معناداری داشته است. در واقع دانش مالی، پذیرش ریسک و شایستگی مدیران شرکت‌های نوپا در سطح شهر مشهد بعنوان ویژگی‌های کارآفرینان فعال در حوزه صنایع و خدمات کارآفرینانه، می‌توانند در انعطاف‌پذیری مالی این افراد و نیز سطح عملکردی شرکت‌های آنها تاثیرگذار باشد. به بیانی دیگر دانش مالی، شایستگی و ریسک‌پذیری موجب می‌شود که این افراد به این نتیجه برسند که می‌توانند خود را در شرایط و موقعیتی قرار دهند که مناسب‌ترین تصمیمات مالی را داشته باشند و نیز وقتی در برابر شوک‌های بزرگ مالی و عملیاتی و حل‌وفصل آن‌ها درمانده نمی‌شوند، قدرت تصمیم‌گیری شان در مسائل و انتخاب‌های مالی به سطحی بالاتر می‌رسد؛ در نتیجه بازده سرمایه‌گذاری شرکت و نیز استفاده از منابع مالی شرکت به نحو احسن افزایش می‌یابد؛ اگرچه که سطح میانجی‌گری متغیر انعطاف‌پذیری تا حدودی ضعیف است (۰/۳۰۵) اما بهر حال این تاثیرگذاری وجود داشته و نیازمند توجه است. در پایان می‌توان گفت بررسی ادبیات نظری نشان داد که نتایج حاصل از این فرضیه مشابه با نتایج پژوهش خان و همکاران (۲۰۲۱) و آوایز و همکاران (۲۰۲۱) بوده و نتایج آنها همراستاست. هر چند که بررسی نقش میانجی انعطاف‌پذیری نوآوری این تحقیق محسوب می‌شود.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که دانش مالی کارآفرینان به‌طور معناداری با افزایش انعطاف‌پذیری مالی مدیران در کسب و کارهای نوپا مرتبط است. این رابطه حاکی از آن است که آگاهی از مفاهیم و ابزارهای مالی به مدیران کمک می‌کند تا در شرایط عدم قطعیت اقتصادی تصمیمات به‌موقع و منعطف‌تری اتخاذ کنند. دانش مالی موجب ارتقای توان برنامه‌ریزی مالی، ارزیابی ریسک، و بهره‌گیری بهتر از منابع مالی می‌شود. در پارک علم و فناوری خراسان، که شرکت‌ها اغلب با محدودیت منابع و تغییرات محیطی روبرو هستند، این قابلیت اهمیت مضاعفی پیدا می‌کند. کارآفرینانی که دارای سواد مالی بالاتری هستند، توان بهتری در استفاده از ابزارهای تأمین مالی متنوع و تصمیم‌گیری در لحظات بحرانی دارند. این امر به بهبود تاب‌آوری مالی شرکت‌ها منجر می‌شود و مانع از فروپاشی در برابر نوسانات بازار می‌گردد. این موضوع بیانگر آن است که ویژگی‌هایی نظیر دانش مالی، تاثیر خود را از کانال انعطاف‌پذیری مالی به عملکرد مالی منتقل می‌کنند. نتایج پژوهش از نظر کاربردی، مبنایی برای طراحی سیاست‌های توسعه‌ای مبتنی بر تقویت شایستگی‌های مالی مدیران نوپا فراهم می‌سازد.

یافته‌ها نشان می‌دهد که تحمل ریسک بالاتر در میان کارآفرینان با انعطاف‌پذیری مالی بیشتر در مدیریت کسب و کارهای نوپا رابطه مثبت و معناداری دارد. کارآفرینانی که پذیرای ریسک‌های مالی و تجاری هستند، تمایل بیشتری به اتخاذ تصمیم‌های خلاقانه و غیرسنتی در شرایط عدم قطعیت دارند. این نگرش ریسک‌پذیر، مدیران را به استفاده از ابزارهای مالی متنوع‌تر و استراتژی‌های جسورانه‌تر سوق می‌دهد که خود عامل مهمی در ارتقای انعطاف‌پذیری مالی محسوب می‌شود. در محیط‌های پویایی چون پارک علم و فناوری خراسان، توان تطبیق سریع با تغییرات بازار و شرایط اقتصادی برای بقا و رشد ضروری است. مدیرانی که تحت هدایت کارآفرینان ریسک‌پذیر عمل می‌کنند، انعطاف بیشتری در ساختار هزینه، سیاست‌های تأمین مالی، و مدیریت نقدینگی از خود نشان می‌دهند. این رویکرد، میزان آسیب‌پذیری مالی کسب و کارها را در مواجهه با بحران‌ها کاهش می‌دهد. از منظر

سیاست‌گذاری، تقویت روحیه ریسک‌پذیری هدفمند در آموزش‌های کارآفرینی می‌تواند عاملی کلیدی در توسعه پایدار شرکت‌های نوپا باشد. این نتیجه، چارچوبی برای حمایت از فرهنگ پذیرش ریسک در کنار کنترل‌های مالی هوشمند فراهم می‌سازد. تأیید این فرضیه نشان می‌دهد که شایستگی‌های چندبعدی کارآفرینان نقش مهمی در ارتقای انعطاف‌پذیری مالی مدیران ایفا می‌کند. کارآفرینانی که دارای مهارت‌های مدیریتی، تصمیم‌گیری استراتژیک، و توانمندی حل مسئله هستند، بهتر می‌توانند شرایط مالی را تحلیل و راه‌حل‌های انعطاف‌پذیر طراحی کنند. این شایستگی‌ها موجب می‌شود مدیران بتوانند منابع مالی را متناسب با تغییرات محیطی تخصیص دهند و از فرصت‌های جدید بهره‌برداری کنند. در پارک علم و فناوری خراسان که محیطی پویا و مبتنی بر نوآوری است، وجود چنین شایستگی‌هایی موجب افزایش تاب‌آوری مالی در مواجهه با عدم قطعیت‌های بازار می‌شود. شایستگی‌های کارآفرینان همچنین با ارتقای بینش مالی و توان شبکه‌سازی مؤثر، دسترسی به منابع متنوع تأمین مالی را تسهیل می‌کند. این امر به مدیران کمک می‌کند تا تصمیمات مالی را به‌صورت چابک و هماهنگ با اهداف رشد اتخاذ کنند. یافته‌ها تأکید می‌کنند که برنامه‌های توانمندسازی کارآفرینان باید بر توسعه مهارت‌های ترکیبی (فنی، رفتاری و مدیریتی) تمرکز کنند. از این منظر، نقش پارک‌های علم و فناوری در طراحی مسیرهای رشد شایستگی‌ها و مشاوره‌های تخصصی کلیدی است. بنابراین، تقویت شایستگی‌ها مسیری مستقیم برای ارتقای انعطاف مالی شرکت‌های نوپای دانش‌بنیان فراهم می‌سازد. بعلاوه بررسی ادبیات نظری نشان داد که نتایج حاصل از این فرضیه با نتایج پژوهش قربانی و همکاران (۱۴۰۱)، تفتیان و میرجلیلی (۱۴۰۰) و حمید و همکاران (۲۰۲۳) مشابه و همراستا است.

بر اساس این نتایج و تحلیل‌ها پیشنهاد می‌گردد که ارگان‌های دولتی مربوطه، ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان را بعنوان تصمیم‌گیرنده مالی، کنترل‌کننده ریسک، توسعه‌دهنده مهارت‌ها و تعادل معنوی جهت ارتقاء عملکرد مالی کسب‌وکارهای نوپا تقویت کنند؛ کارآفرینان با شرکت در دوره‌های آموزشی مالی و مطالعه مستمر دانش مالی خود را ارتقا داده و به روز نگه دارند؛ با ایجاد حلقه‌های ارتباطی جدید، شرکت در دوره‌های مرتبط با کارآفرینی و تلاش شخصی برای خارج شدن از منطقه امن و مواجهه با ترس‌ها می‌توانند تحمل و پذیرش ریسک را ارتقا دهند. پارک‌های فناوری باید محیطی امن برای آزمون و خطاهای حساب‌شده مهیا کنند. بعلاوه پیشنهاد می‌شود کارآفرینان به اهداف استراتژیک شرکت و نیز ایجاد انگیزه در کارکنان برای رسیدن به این اهداف توجه داشته باشند و با بهره‌گیری از روش‌های صحیح مدیریت منابع انسانی، از طریق شایستگی‌های شان بر انعطاف‌پذیری مالی خود تأثیر بگذارند. همچنین مفاهیمی مانند مدیریت پول، نحوه پس‌انداز و مدیریت خرید و برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری باید از سنین پایین در مدارس آموزش داده شود تا به نهادینه شدن این مفاهیم جهت موفقیت در انعطاف‌پذیری مالی در بزرگسالی کمک کند. محققان آتی نیز می‌توانند مدل مفهومی این تحقیق را در سطح کلان‌تر مورد بررسی و آزمون قرار داده و نیز ارتباط مستقیم ویژگی‌های کارآفرینان با عملکرد مالی را نیز در نظر قرار بگیرد. چرا که مقطعی زمان انجام تحقیق و اختصاصی بودن نسبت به یک جامعه آماری محدود، موجب کاهش قابلیت تعمیم نتایج به زمان‌های آتی می‌شود.

۶. منابع

- and performance with the mediating role of organizational identity in the East Azerbaijan Social Security Organization. *Public Organizations Management*, 7(2), 97–114. (In Persian)
- Aghasi, S., Aghasi, E., & Biglari, S. (2016). Investigating the relationship between financial risk tolerance and investor characteristics based on a localized Donald model. *Financial Knowledge of Securities Analysis*, 9(31), 21–33. (In Persian)
- Asadi, G., Naderi Nouraeini, M., & Sarfaraz, M. (2018). The moderating role of financial reporting quality on the relationship between working capital management and financial performance. *Journal of Financial Accounting Knowledge*, 5(2), 131–150. (In Persian)
- Awais, M., Elahi, A. R., Wahga, A. I., Majid, S., & Ikram, K. (2021). Entrepreneurial financial well-being: A conceptual model of financial literacy, locus of control, and risk tolerance. *Journal of ISSOS*, 7(3), 207–226.
- Belayeth Hussain, A. H. M., Endut, N., Das, S., Chowdhury, M. T. A., Haque, N., Sultana, S., & Ahmed, K. J. (2019). Does financial inclusion increase financial resilience? Evidence from Bangladesh. *Development in Practice*, 29(6), 798–807.

- Chen, C., Tan, Z., & Liu, S. (2024). How does financial literacy affect households' financial fragility? The role of insurance awareness. *International Review of Economics & Finance*, 95, 103518. <https://doi.org/10.1016/j.iref.2024.103518>
- Chu, Y. H. (2015). *Resilience capabilities in the face of environmental turbulence: A case of Hong Kong small to medium enterprises* (Doctoral dissertation, RMIT University).
- Ghasemi, M., Sarraf, F., Ahadi, Y., & Jafari, S. M. (2024). Financial resilience model in companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Investment Knowledge*, 13(51), 623–643. (In Persian)
- Ghorbani, R., Farhadi, E., & Ziyari, K. (2022). Key driving forces of economic resilience in Tabriz city. *Urban Economics*, 6(2), 1–20. (In Persian)
- Hamid, F. S., Loke, Y. J., & Chin, P. N. (2023). Determinants of financial resilience: Insights from an emerging economy. *Journal of Social and Economic Development*, 25(2), 479–499.
- Hand, C., Iskandarova, M., & Blackburn, R. (2020). Founders' social identity and entrepreneurial self-efficacy. *Journal of Business Venturing Insights*, 13, e00168.
- Huang, Z. X., Savita, K. S., & Zhong-jie, J. (2022). Business intelligence impact on start-up financial performance. *Information Processing & Management*, 59(1), 102747. <https://doi.org/10.1016/j.ipm.2021.102747>
- Inkinen, H. (2016). Review of empirical research on knowledge management practices and firm performance. *Journal of Knowledge Management*, 20(2), 230–257.
- Kass-Hanna, J., Lyons, A. C., & Liu, F. (2022). Building financial resilience through financial and digital literacy. *Emerging Markets Review*, 51, 100846. <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2021.100846>
- Khajeh-Ali, Z., & Abdollahi, M. (2020). Competency model using grounded theory. *Education Management and Perspective*, 2(3), 43–68. (In Persian)
- Khan, W., Nisar, Q. A., Nasir, N., Nasir, S., & Siddiqui, Y. (2021). Financial and psychological entrepreneurial characteristics. *Kybernetes*, 51(2), 745–767. <https://doi.org/10.1108/K-05-2020-0301>
- Kord, M., & Makvandi, F. (2018). Organizational commitment and job performance. Conference paper. (In Persian)
- Lusardi, A., Schneider, D. J., & Tufano, P. (2011). Financially fragile households. *National Bureau of Economic Research Working Paper*, 17072, 83–134.
- Mahmoudi, M. (2011). Financial performance evaluation using TOPSIS and DEA. *Financial Engineering and Securities Management*, 7, 121–143. (In Persian)
- Manafe, J. (2021). Financial knowledge and investment behavior. *Jurnal Ekonomi & Bisnis JAGADITHA*, 8(2), 209–214.
- Nabizadeh, A. R., & Nobari, A. (2020). Business process management and financial performance. *Payavard Salamat Journal*, 14(5), 435–442. (In Persian)
- Nikbakht, M., & Azarbarhaman, A. (2024). Financial flexibility in SMEs. Master's thesis, Shandiz Institute of Higher Education. (In Persian)
- Rahimi, Z., Lari Semnani, B., & Eidi, F. (2022). Social capital and financial performance. *Accounting and Management Perspective*, 5(68), 79–107. (In Persian)
- Sadeghi, G., Behboudi, O., & Ghafoorian Shagerdi, A. (2023). Entrepreneurs' characteristics and financial performance. Master's thesis, Imam Reza International University. (In Persian)
- Salahvarzi, H., Rahnamay Roodposhti, F., & Yazdanian, N. (2024). Business flexibility in fintech companies. *Investment Knowledge*, 13(49), 441–462. (In Persian)
- Salignac, F., Hanoteau, J., & Ramia, I. (2022). Financial resilience and economic development. *Social Indicators Research*. <https://doi.org/10.1007/s11205-022-02910-3>

- Shirkavand, S., Abbasian, E., Mahmoudi, V., & Gholamchourfard, M. M. (2020). Entrepreneurial financing in Iran. *Financial Management Strategy*, 8(1), 1–20. (In Persian)
- Soleimaninia, S., & Mohammadian, M. (2021). Financial literacy and organizational performance. *New Research Approaches in Management and Accounting*, 79, 17–28. (In Persian)
- Taftian, A., & Mirjalili, A. M. (2021). Financial literacy and retirement studies. Conference paper. (In Persian)
- Ulas, E., & Keskin, B. (2017). HDI and economic performance. In *Springer Proceedings in Business and Economics*. Springer.
- Wagenschwanz, A. M. (2021). Entrepreneur identity theory. *International Journal of Management Reviews*, 23(1), 64–84. <https://doi.org/10.1111/ijmr.12228>
- Wry, T., & York, J. G. (2017). Identity-based approach to social enterprise. *Academy of Management Review*, 42(3), 437–460.
- Yao, L., & Da, D. (2022). Social capital and entrepreneurial financial performance. *Frontiers in Psychology*, 13, 420. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.00420>
- Yildiz, S. B. (2020). Performance analysis using TOPSIS. *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 11(7), 1403–1416. <https://doi.org/10.1108/JIABR-05-2019-0080>